

Oponentský posudek na habilitační práci

RNDr. Jana Lenarta, Ph.D.

s názvem

Geomorphology and evolution of crevice-type caves and abandoned underground mines:

State of the art and research perspectives

Základní charakteristika

Předložená práce RNDr. Jana Lenarta, Ph.D., s názvem „*Geomorphology and evolution of crevice-type caves and abandoned underground mines: State of the art and research perspectives*“ má rozsah 197 stran, které zahrnují veškerý text práce včetně titulní strany, obsahu a dalších doprovodných textů. Jádro práce spočívá v souboru deseti publikovaných prací, z nichž u osmi je prvním autorem, u zbývajících dvou autorem druhým v pořadí. Jednotlivé články jsou doplněny stručným komentářem k obsahu a vyjádřením podílu uchazeče na článku. Články jsou doplňovány též vhodnými fotografiemi z terénu, které se k danému tématu vztahují. Vedle publikovaných článků je práce doplněna stručným úvodem, přehledem zahrnutých publikací autora, použitou metodikou a některými dalšími údaji. V závěrečné části autor uvedl některé důsledky studia daného tématu. Práci uzavírá šest stran použité literatury a šest stran obrazové přílohy.

Zhodnocení práce

Vzhledem k tomu, že práce je tvořena souborem publikovaných statí, má oponent velmi ztíženou situaci, neboť většina textu předložené práce již prošla recenzním řízením a připomínkováním, takže publikované jádro práce již v podstatě nemůže obsahovat zásadní nedostatky. Doprovodný text je psán anglicky, bohužel překlep se vloudil hned do nadpisu práce. Jinak textová část je napsána jasně a uspořádána přehledně. Rovněž forma publikovaných obrázků je vhodná a spolu s textem ukazuje, že autor zvládá vizualizovat a vysvětlit potřebná fakta.

Po obsahové stránce je práce tvořena dvěma souvisejícími tématy, jejichž spojnicí je tvorba podzemních dutin nekrasovým způsobem – pseudokrasově

a antropogenně. Zvolené téma považuji za velmi aktuální. Jedná se totiž o poněkud opomíjenou oblast studia, která však má významné společenské důsledky. Autor přímo nebo nepřímo ukazuje, jak pseudokrasové jeskyně poskytují informace o geologických procesech a historii prostředí. Studium jejich struktury a formování tak přispívá k lepšímu porozumění vývoje krajiny a geologických jevů. Jejich další význam je i diverzita ekosystémů, které vytvářejí, a v možném turistickém a osvětovém využití. Proto si zaslouží právní ochranu. Pseudokrasové jeskyně mohou být indikátory svahových pohybů a mohou tak ukazovat na geologická rizika v daném místě. Rovněž druhý tematický okruh je aktuální a nyní nabývá stále na větší aktuálnosti. Poddolovaná území mohou být velmi riziková, a i když důlní díla původně ústila na povrch, přírodní destrukční procesy je zakrývají, a proto je nutné tyto procesy studovat.

Velmi oceňuji šířku metodického záběru uchazeče, kterému se podařilo skloubit klasické geomorfologické a geologické metody s metodami moderní analýzy. Autor využil metodiku klasického mapování a různých typů dokumentace společně s metodami klasické strukturní geologie (orientační analýza). Tyto metody kombinoval s využitím LiDARových modelů terénu, geofyzikální metodou ERT-profilování a geochemickými metodami radiometrického datování, které doplnil metodou dendrochronologickou. Pro zhodnocení svých výsledků využil i statistické vyhodnocení svých dat.

Význam dosažených výsledků lze seriózně posuzovat pouze s určitým časovým odstupem, proto u aktuálních témat nemusí být toto posuzování s postupem času relevantní. Přes to může oponent v tomto případě ukázat, jakým způsobem odborná veřejnost uznává dosažené výsledky. O jejich kvalitě svědčí především kvalita časopisů, ve kterých uchazeč publikoval své výsledky. Mezi nimi jsou vysoce impaktované časopisy, jako např. *Catena*, *Bulletin of Engineering Geology and the Environment*, *Landslides* apod. Rovněž dobrý citační ohlas prací uchazeče svědčí o významu jeho výsledků pro vědeckou komunitu.

Byl jsem požádán, abych se vyjádřil k originalitě habilitační práce, která byla zkontrolována v systému Turnitin, a také k tomu, zda práce obsahuje/neobsahuje známky plagiátorství. K tomuto mohou sdělit, že jsem žádné známky plagiátorství v textu nenalezl. Redakce odborných časopisů si hlídají, aby nepublikovaly plagiátorské články. V poskytnutém PDF s vyznačením podobností jsou vyznačené podobnosti nerelevantní a index similarity dosahující 13 % považuji za nesmyslný, neboť povětšinou jsou vyznačeny citační odkazy a plné citace publikací, které samozřejmě podle používané metodiky Harwardu musí být shodné. Dále jsou vyznačeny krátké odborné fráze (např. typu „*interior of the*“,

„*deep-seated gravitational slope deformations*“ atd.), bez nichž nelze odborný text napsat. Práci považuji v plném rozsahu za originální.

Závěrečné shrnutí

Předložená habilitační práce RNDr. Jana Lenarta, Ph.D., představuje soubor kvalitních publikovaných článků, které dokládají jak tvůrčí odbornou „zručnost“, tak i pedagogické schopnosti uchazeče, neboť dovede získané výsledky dobře a srozumitelně vysvětlit. Z uvedených důvodů doporučuji komisi práci přijmout jako práci habilitační k udělení titulu docent.

V Brně dne 8. ledna 2024

.....

Doc. RNDr. Rostislav Melichar, Dr.

